

Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

www.zuid-holland.nl/contact**Datum**

12 oktober 2026

Ons kenmerk

PZH-2026-897724741

DOS-2026-0002746

Bijlagen

1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027

Geachte Statenleden,

Met deze brief bieden wij u het Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027 aan.

Digitale technologie is een onmisbare basis voor vrijwel alle provinciale taken. Tegelijkertijd zijn provinciale taken daardoor afhankelijk van digitale voorzieningen, leveranciers en technologie. Ontwikkelingen in technologie, marktconcentratie, wet- en regelgeving en geopolitiek kunnen de aard en risico's van deze afhankelijkheden veranderen. Digitale autonomie gaat daarom om het bewust organiseren en beheersen van afhankelijkheden én het behouden van voldoende handelingsruimte om bij veranderende omstandigheden te kunnen bijsturen. Het doel is dat de provincie risico's beheerst en in staat blijft om bij veranderende omstandigheden effectief te handelen, zodat provinciale taken betrouwbaar kunnen worden uitgevoerd.

Handelingsruimte betekent dat de provincie, wanneer omstandigheden veranderen, daadwerkelijk mogelijkheden heeft om bij te sturen. Dat kan bijvoorbeeld door over te stappen op een alternatief, gegevens beschikbaar te houden, contractuele afspraken te benutten of voorzieningen anders in te richten.

De provincie kiest voor een gefaseerde risicogestuurde aanpak. Daarbij brengen we kritieke afhankelijkheden in beeld, bepalen we waar versterking nodig is en werken we per situatie aan passende handelingsopties en maatregelen. De provincie kiest niet voor het generiek vervangen van technologie, maar voor gerichte maatregelen om afhankelijkheden beheersbaar te maken en de mogelijkheden om bij te sturen te vergroten. Europese en open alternatieven worden actief meegewogen. Als deze niet direct beschikbaar of toepasbaar zijn, worden andere maatregelen ingezet om afhankelijkheden beheersbaar te houden.

De provincie werkt deze koers uit langs vier samenhangende sporen: het beheersbaar maken van kritieke afhankelijkheden, digitale autonomie onderdeel maken van nieuwe keuzes, het versterken van handelingsruimte rond digitale voorzieningen en het versterken van kennis, samenwerking en verandervermogen. Concreet worden kritieke afhankelijkheden verder geanalyseerd en geprioriteerd. Daarnaast wordt digitale autonomie verankerd in

reguliere besluitvorming en relevante inkoop- en contractprocessen. Voor kritieke digitale voorzieningen worden mogelijkheden onderzocht om continuïteit, gegevensbeschikbaarheid, overstapmogelijkheden en herstelvermogen te versterken. De aanpak wordt toegepast binnen zeven prioritaire thema's: IT-infrastructuur en beveiligingsvoorzieningen, operationele technologie, bestuurlijke besluitvorming en democratisch proces, data- en informatievoorziening, personele en financiële processen, digitale werkplek en samenwerking en geo-systemen en -informatie. Kennis en ervaring worden daarbij binnen de organisatie en met andere overheden benut en gedeeld.

Digitale autonomie is ook een interbestuurlijke opgave. Veel digitale afhankelijkheden zijn organisatie-overstijgend en raken overheden in heel Nederland. De provincie neemt hierin zelf verantwoordelijkheid en werkt waar dat meerwaarde heeft samen met andere provincies, gemeenten en het Rijk aan kennisuitwisseling, gezamenlijke aanpakken en marktbenadering. Ook sluit de provincie aan bij ontwikkelingen binnen het IPO en de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS).

De uitvoering van het stappenplan is begin 2026 gestart. In de afgelopen periode zijn digitale afhankelijkheden binnen de provinciale organisatie in beeld gebracht, prioritaire thema's vastgesteld en eerste handelingsopties uitgewerkt. De komende periode worden deze afhankelijkheden verder geanalyseerd en geprioriteerd, worden voor kritieke voorzieningen handelingsopties en eerste maatregelen uitgewerkt en wordt digitale autonomie verder verankerd in reguliere besluitvorming, inkoop en beheer.

In 2027 worden op basis van deze eerste ervaringen de vervolgstappen nader uitgewerkt, inclusief de benodigde capaciteit, monitoring, financiële consequenties en mogelijke investeringsopgaven. In het tweede kwartaal van 2027 komen wij hierover bij u terug. Financiële consequenties worden via de reguliere planning- en controlcyclus bestuurlijk afgewogen. Daarnaast wordt gezien op welke onderdelen ontwikkelingen binnen IPO-verband, de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) en andere landelijke en Europese initiatieven meerwaarde hebben voor de provinciale aanpak.

Ook na 2027 wordt de digitale autonomie stapsgewijs verder versterkt. Daarbij wordt aangesloten bij natuurlijke contract-, vervangings- en investeringsmomenten en bij nieuwe mogelijkheden die zich in de loop van de tijd voordoen.

Met dit stappenplan geven wij tevens invulling aan motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit'. Met de uitvoering van het stappenplan zetten wij concrete stappen om kritieke digitale afhankelijkheden beheersbaar te maken, handelingsruimte te vergroten en digitale autonomie structureel onderdeel te maken van nieuwe keuzes.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

- 261013 Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027